

בח:

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

עין משפט
נר מצוה

ב א תושע' איה' פ' סר
 סעף ח:
בא ב מיי פ' מנה' ס
 מעשר שר ח' א:
בב ג מיי' פ' מנה' ס
 טומאת זבולין אלה
 י:
בג ד מיי' פ' הלה יג:
כד ה מיי פ'נ מנהלות
 מעשר הלה י:
כה ו מיי פ' מנה' ס
 מעשר הלה ט
 ופ'נ הלה ה מנה עשין
 קלה [שש] יד סמן שלא
 סעף ערן:
כו ז מיי פ'נ מנהלות
 טומאת זבולין א' טו
 סמן עשין ק"ט
כז ח תושע' איה' פ' סר
 סעף ח:
כח ט מיי פ' מנה' ס
 נדרות הלה ו מנה
 עשין ח תושע' איה' פ' סר
 כד סעף א:
כט י מיי פ' מנה' ס
 עריוני הלה יא
 סמן לדינו א'
ל כ מיי' וסמן שס
 תושע' איה' פ' סר
 שפו
 סעף ח:

רבינו חננאל

קרינן ציה מכל האוכל אשר יאכל
אכל הכא קור לא מיקרי אוכל כיון
דקפוי להקשות ולא נטעי דיקלא
אדעתא דקורא ומכל מקום ניקח
בכסף מעשר דהשחא הוא כך והו
פרי מפרי אע"ג דלא הו אוכל:
הוא"ל וראוי ליתבנק ע"י האור.
וקור א"כ על גב דחוי ע"י
שליקה וטיגון לא מטמא טומאת
אוכלין משום דחוי כעך צעלמא אלא
דחוי ע"י שליקה כמו עור דבסמך
אכל הכא דבשל יכול למתקן חשיב
אוכל ואף קודם מיתוק מטמא
טומאת אוכלין: **זה** וזה **פאבור**
ואמרי זה זה וזה לחיוב. אמריס
גדולים וקטנים קאי אכל אין לפרש
דקאי אקטנים מדי וממוקיס דבסוף
פ"ק דחולין (דף כה): גרסין ברוב
ספרים ולימ"ז (דף כה) לחיוב גדולים
למאי חזו:

איכא בינייהו ברכה. דלמנא
קמא מזרך צפה"א ואע"ג
דלענין ברכה מיקרי פרי מכל מקום
לא חשיב לטמא טומאת אוכלין:
מאי

צא

בדגנונייתא זרע גרגיר למאי חזו א"ר יוחנן שכן ראשונים שלא היה להן פלפלין שוחקין אותו ומטבילין בו את הצ"ל ⁶ ר' זירא כי הוה חליש מגרסיה הוה אזיל וייתיב אפיתחא דרב יהודה בר אמי אמר כי נפקי ועיילי רבנן איקום מקמיהו ואקבל בהו אנרא נפק אתא נוקא דבי רב א"ל מאי אנמרך רבך א"ל כשות בורא פרי האדמה חזו שהכל נהיה בדברו אמר ליה אדרבה איפכא מיסתברא האי מארעא קא מרבי והאי מאוירא קא מרבי * והלכתא כינוקא דבי רב מ"ט האי גמר פירי והאי לאו גמר פירי ומאי דקאמרת האי מארעא קא רבי והאי מאוירא קא רבי לא היא כשות נמי מארעא קא רבי דהא קא חזינן דקטלינן לה להזומתא ומייתא ⁶ כשותא ובכפניות אין מערבין והתניא ⁵ קור גיקח בכסף מעשר ² ואין מטמא טומאת אוכלין וכפניות נקחות בכסף מעשר ⁷ ומטמאות טומאת אוכלים רבי יהודה אומר ⁸ קור הרי הוא כעץ לכל דבריו אלא שניקח בכסף מעשר וכפניות הרי הן כפרי לכל דבריהם אלא ⁹ שפטורות מן המעשר התם דניסחגי אי הכי כהא לימא רבי יהודה פטורות מן המעשר ⁹ והתניא אמר רבי יהודה לא הוזכרו פגי ביתוניי אלא לענין מעשר בלבד פגי ביתוניי ואהיני דטובינא חייבין במעשר אלא לעולם לאו בניסחגי ולענין טומאת אוכלין שאני כדאמר רבי יוחנן הואיל וראוי למתקן ע"י האור הכא נמי הואיל ויכול למתקן ע"י האור והיכא אתמר דרבי יוחנן אהא ⁵ דתניא שקדים המרים קטנים חייבין גדולים פטורין מן המעשר ¹⁰ ודלית להו חייבין קטנים פטורין רבי שמעון ברבי יוסי אומר ממשו אביו רבי וזה לפטור ואמרי לה זה וזה לחיוב א"ר אילעא ¹¹ הורה רבי חנינא בצפיורי כדברי האומר ¹ זה וזה לפטור ולמאן דאמר זה וזה לחיוב למאי חזי א"ר יוחנן הואיל וראוי למתקן ע"י האור אמר מר רבי יהודה אומר קור הרי הוא כעץ לכל דבריו אלא שניקח בכסף מעשר היינו תנא קמא אמר

אב"י שלקו וסגנו איכא בנייהו מתקף ל"ה רבא מי איכא למאן דאמר שלקו וסגנו לא והתניא " העור והשיליא אין מטמאין טומאת אוכלין " עור ששלקו ושיליא שחישב עליה מטמאין טומאת אוכלין אלא אמה רבא איכא בנייהו ברכה דאתמר " קור רב יהודה אמר בורא פרי האדמה ושמואל אמר שהכל נהיה בדברו רב יהודה אמר בורא פרי האדמה אוכלא הוא ושמואל אמר שהכל נהיה בדברו כיון שסופו להקשות לא מברכינן עילויה בורא פרי האדמה א"ל שמואל לרב יהודה שינא כוותיך מסתברא דהא " צנון שסופו להקשות ומברכינן עליה בורא פרי האדמה ולא היא צנון נטעי אינשי אדעתא דפוגלא דיקלא לא נטעי אינשי אדעתא דקורא ואע"ג דקלסיה שמואל לרב יהודה " הלכתא כוותיה דשמואל: גופא אמר רב יהודה אמר רב כשות וחזין מערבין בהן

וּמַבְרִיכִין עֲלֵיהֶם בּוֹרֵא פְּרִי הָאָדָמָה כְּשׁוֹת בְּכֶמֶה כְּדָמָה
אֲמַר רַבָּה בְּרַם טוֹבִיָּה בְּרַם יִצְחָק אֲמַר רַב כִּמְלָא אוֹיִלִיל
בְּקִלְיָא ס"ד אֵלָּא בִירְקָא דְקִלְיָא וְכֶמֶה אֲמַר רַב יְחִיאֵל
לְעַרְב בְּפוֹלִין לְחִין לֹא הוּוּה בִּידֵיהּ כִּי אֲתָא לְבִי מִדְּרִשָּׁא
אֲמַר רַב יְחִיאֵל כִּמְלָא הִיד אֲמַר רַב הַמְנוּנָא ^ל מַעֲרִבִין בְּתַרְדֵּי

דגנוניסא. בחזיון שגדל בגינה דכולי עלמא אכלי להו: כשות גדל
בהימני ואין לו שורש בקרקע אלמא מהימני למח: כשות גמר פרי.
ונקרא פרי: דקטלי להיפוטא. שקולצין ההימני ומיימח כשותא אלמא
מי לא ינקא מארעא לא רציא: קור. דבר רך הנוסף על הדקל בכל
שנה וקודם שיגיעו ימות הגשמים
וימאסח ויעשה עץ קרי ליה קור וטוב
למאכלי הוא: ינקא כשהא פרי.
דפרי מפרי וגדולי קרקע הוא: ואינו
מטמא טומאת אוכלין. ואפילו חישב
עליו להאכליו ללא אוכל הוא: קור
הרי הוא בעץ דר. לקמן פריך היינו
ת"ק: אלמא שפוטות מן המעשה.
ללא נגמרה מלאכתן ולתנא קמא
חייבות לכלל מילי פירות ניהו
ומדקמני מטמאות טומאת אוכלים
אלמא אוכל ניהו: הספ. דקמני
מטמאות: דדינאמני. דקלים וזכרים

שעוֹשִׂין כַּפְנוּת וְאִינֵן נַעֲשִׂים תַּמְרִים
לְעוֹלָם וּכְפִנוּת הוּא גִמְרָה פִּירָן
וְלִקְטִים אֶתְּנָן בְּנִינָן וְהִנְהוּ אוֹכְלֵי
יֵהוּנָה וְכִי אֶמְרָה בְּנִינָן בְּדַקְלִים נִקְיָצוֹת
שֶׁכַּפְנוּת שָׁלָהּ נַעֲשִׂים תַּמְרֵי הַלֶּכֶךְ
אֲכָמָי הוּא גִמְרָה פִּירָה הוּא: כִּי הוֹדְרוּ
וְכוּ'. בְּחוּסַפְחָא דְשַׁבְעִינִי: (פ"ו ה"א) הִיא
וּמֵימִי בְּגִמְרָא דְפַסְחִים בְּפֶרֶק מִקּוֹם
שְׁנֵהוּ א) אוֹכְלִים בְּחֵאנִים עַד שִׁיכְלוּ
פְּנֵי צִיּוֹנוֹ רַבִּי יְהוֹדָה אוֹמֵר כּו':
וְהָיָה כִּי יִשְׁכַּח אֶתְּנָן בְּנִינָן וְהִנְהוּ אוֹכְלֵי

ציוונו. מקום: פלו. תחנים: הן
שלא תבשלו: איני. הן כפיות
והכן לטובינא כולם זכרים וזמזום
הן חייצין במעשר דגמר פירה הוא
וכל שכן דגמר פירה הוא לשאר מילי:
ויכול למסקן. אף על פי שעבדיו
בקטנותן מרין הן לכל לענין עירוב
בעיני מדי דחוי בההיא שעתא והני
הא לא מתקניהו ולענין מעשר משום
דלא גמר פירה הוא: קטנים חייצין.
האם צריך אף חזר עליו חזר עליו

נעשין מרים: וגדולים פטורין.
ממעשר דלאו אוכל יינה: פטורין.
קטנים פטורין. דלא נגמרו: זו וזה
לפטור. מרים בין גדולים וזין קטנים
גדולים דלא אוכלין קטנים דלא פירא:
שלקו. מבושל הרבה: וטיגנו.
בשמן פרי"ט בע"ו. לרבי יהודה אפי'
שלקו וטיגנו אינו טמא ותנא קמא אס'
שלקו וטיגנו טמא דלא ה' אמר הרי
הוא כעץ: עור ששלקו מטמא. אבל
במחשבה גרידתא לא: ושילת. אפי'
במחשבה גרידתא. וכיון דמהני
שליקה לעור כ"ס לקור דחוי לא לחילה
מעיקרא: ברבא איבא ציניגו. תתנא
הוא כעץ ברא תרין דאדמה רבי יהודה

קמנו ביום שבת ונצאנו למנוחה
שכל דמונו כהקשות: אדעסא
דפוגלא. לאוכלו כהקשות: דך: כסות
כסות. הויה לה מזון ב' סעודות
דאמרין לקמן (דף פ:) מזון שני
סעודות לעירוב: אוילעסא. וי"ל
בלע"ז. אגודות ירק שבורין האכרים:
קליא. קלה של עשב וקשה כעך:
לקריסא. כפריס' לראות בתבואתו: וי"ל
בזיל

הכא נמי כמלא חיד חזיו בכמה
קיה בר טוביה מערבין ^ט בקליא
נפק לקרייתא בעו מיניה מהו
ינאי ^ב מערבין בפורין לחין וכמה
שדא סילקא חייא קטיל גברא חייא
ההוא

בעירוב. ופשוטו'ס] כדאמר רב יחיאל בפולין לחזן מלא הדי, ששות נמי מל די. חזן כב
דאכרי. פי' איסורייתא, והן חבילות של חמץ שקשוטין אותן האיכרים, הם עורבי האדמה.
יש יקות ששורפין אותן ומעברין אפרן בבורות שמעברין בהם, ונקרא יקא קדיליא. כז
בא. ואילו הידות יקות שדה הנאכלין, ולפיכך אמר עמר בהן. וזמנא, מלא הדי,
יחאל מלא הדי. אמר רב המטאנא מעברין בתרדין חזין. אניי אורי אורי, אורי סילקא

(א) גברותם כמ' פ"א
 (ב) מוספתאם כמ' פ"א
 (ג) מוספתאם מנחם (ד)
 (ה) נעוקלין פ"ג (ו)
 (ז) עוקלין פ"ג (ח)
 (ט) פסחים נ"ג ע"ש
 (י) פסחים נ"ג ע"ש
 (יא) חולין כ"ז (ב)
 (יב) חולין כ"ז (ג)
 (יג) ברכות כ"ז (א) וס' ע"ש
 (יד) קבלה חזק ע"ש
 (טו) וימנן חזק
 (טז) וימנן חזק
 (יז) חזק ע"ש
 (יח) חזק ע"ש
 (יט) חזק ע"ש
 (כ) חזק ע"ש
 (כא) חזק ע"ש
 (כב) חזק ע"ש
 (כג) חזק ע"ש
 (כד) חזק ע"ש
 (כה) חזק ע"ש
 (כו) חזק ע"ש
 (כז) חזק ע"ש
 (כח) חזק ע"ש
 (כט) חזק ע"ש
 (ל) חזק ע"ש

הגהות הב"ח

(א) גב' ומייתא כשות
נ"ב ומייתא לשון מייתא
כלומר יבש הכשות. ערוך
ערך כשות: (ג) שם אמר
ר' יליעל אמר ר' יהודה
הורה ר' חנינא: (א) דש"י
ד"ה לא חזכרו וכו' בפ'
מקום. נ"ב דף ג ע"א:
(ד) ד"ה וטיגנו וכו' דלא
אמר רבי:

לעזי רעט"י

פרי"ט. מטוגן. ווי"ל
[בוליוול"א]. אגודת
עשבים. פיישול"ש
(בס"א). שעועיות.

מוסף רש"י

וואהיג. ^(ט)
 טרעניט. מקום, ^(ט)
 פנים ואותן ממרים ^(ט)
 קטנים ^(פסחים יג.)
 קטנים ^(ט)
 שדרן ^(ט)
 קודם שזיו מים ^(חורין)
 מתווקים גדולים ^(הכז.)
 חייבין. שנגמר פריש ^(ט)
 קטנים ^(ט)
 דרך אצלמן קן ^(שם)
 טומאין ^(ט)
 אויבלין. קדיל' דמחשבה ^(ט)
 שפאן זוכלע' אן מיד דמיל ^(ט)
 מילילע אויפ' אר ^(ט)
 אורמים ^(חורין קכא.)
 שפאן דלקשות. שט ^(ט)
 אסו זולען צעטו שט ^(ט)
 מתקש' כען ^(ברכות יז.)
 אדעמא דפוגלא. אלט ^(ט)
 כשהו קן זשמו פוגלא ^(שם)

רבינו חננאל (המשך)

דאכיל שריא אוכלא
ובריך עליה בורא פרי
האדמה. ושומאל אמר
כיון שסופו להקשות לאו
אכלא. והילכתא
שכשמואל דריקלא אדעתא
דקדורא לא טעמי אינשי,
אבל עלף דאיכא אינשי
דנטעי לשיטא, תנן ועל
דמי נצפה על העלוי ועל
הממרות אומרו בורא פרי
האדמה, ועל האבינויות
ועל הקפריסות אומרו
בורא פרי העץ. אמר רב
שחן בשות וחזין מטיבין
בהן ומכבירין עליון ובורא
פרי האדמה. ואוקימנא
בדריגותיהם. אמר ששות
ב' דרגות. ראשונה ששות

ה. ופשיטנא כמו איזולתא
מערבין בירקא דקיליא. כי
תתיב אשר קלם מלך בבל
וכן פולין לחין. אמר רב
חייא קטיל גברי חייא.